

Lussegubbar

Professor Nils-Arvid Bringeus skriver i sin bok *Årets festdagar* (1999) att traditionen att vid Lucia klä ut sig till lussegubbar numera är mest vanligast i Skaraborgs län men att den även förekommer i vissa delar av Jönköpings län. Flickor klär ibland ut sig till pojkar och tvärt om. Ibland maskeras man till oigenkännlighet och går tysta omkring i gårdarna för att få förtäring eller ställa till spektakel. Särskilt vanlig sägs traditionen vara i trakterna kring Tidaholm, Habo och Hjo. Stämmer verkligen detta?

Inför ett stort nordiskt forskningsprojekt om maskeringsupptåg vill vi på Dialekt-, ortnamns- och folkminnesarkivet i Göteborg (DAG) undersöka saken närmare. Vår målsättning är att skriva en bok om lussegubbar och andra maskeringstraditioner i Norden. Alltsedan 1919 har vi dokumenterat traditioner, seder och bruk. Över 500000 sidor finns numera i arkivets folkminnesamlingar men knappast något alls om lussegubbar under 1900-talet.

Vi söker därför ung som gammal, kvinna som man, svenskfödda och invandrade som vill skriva om sina minnen och tankar om lussegubbar. Du som skriver gör en stor insats såväl för vårt forskningsprojekt och eftersom alla berättelser kommer att arkiveras också för framtida generationers intresserade! Om du vill kan du använda de nedanstående frågorna som hjälp när du skriver ned dina minnen. Givetvis får du också skriva om sådant som vi inte frågar efter.

Har du klätt ut dig till Lussegubbe? Berätta om när du sist gjorde det och i vilket sammanhang. Hur såg utklädseln ut? Skriv gärna utförligt om hur du klädde ut dig och om eventuella masker eller andra former av maskeringar. Vad gjorde man som Lussegubbe? Gjorde de som man besökte något speciellt? Fick man något eller gjorde man något hyss? Vilka besökte man och vilka besökte man inte? Har du positiva eller negativa erfarenheter av att klä ut dig?

Har du fått besök av lussegubbar? Vad gjorde de? Vad gjorde du när du fick besök av lussegubbar? Vad tyckte du om att få besök av dem?

Berätta vad du tycker om traditionen i allmänhet! Vet du om den också förekommer på andra ställen? Har traditionen förändrats, minskat, ökat eller rentav försvunnit under din livstid? Berätta! Har du hört några historier om lussegubbar som du särskilt minns?

Har du några fotografier eller teckningar av lussegubbar? Då vi inte har några fotografier och nästan inga teckningar på lussegubbar får du gärna bifoga några som illustrerar din berättelse. Uppge i sådana fall om du vill att vi ska skicka tillbaka dem till dig och om vi får använda dem som illustrationer i böcker och på Internet.

Har du klätt ut dig vid några andra årsfester, till exempel vid påsk, Knut, Felix eller Halloween? Skriv gärna i sådana fall något om hur det gick till då!

Du bör också skriva ned ditt namn, ditt födelseår och yrke samt din födelse- och bostadsort. Vill du vara anonym går det givetvis bra, uppge i så fall bara om du är man eller kvinna, ditt födelseår och din födelse- och bostadsort.

Skicka dina nedskrivna minnen till: *Folkminnesavdelningen, Språk- och folkminnesinstitutet, Vallgatan 22, 411 16 Göteborg*. Märk kuvertet: *Frågelista 6*.

Oavsett om du skriver långt eller kort hjälper du oss med vårt forskningsprojekt. Vi som arbetar med projektet tackar på förhand!

Med vänliga hälsningar,

Fredrik Skott
arkivarie

Adress	Tel.	031-13 88 84	E-post	Postgiro
Vallgatan 22	Fax	031-13 88 70	fredrik.skott@dag.gu.se	950693-2
411 16 GÖTEBORG	Exp. tel.	031-13 88 71	Hemsida	Organisationsnr.
			www.host.gu.se/dag/	202100-1082